

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Ongegronde vrees

Paulus nu, te Jeruzalem gekomen zijnde, poogde zich bij de discipelen te voegen; maar zij vreesden hem allen, niet gelovende dat hij een discipel was

Hand. 9:26

Voor zijn bekering heeft Paulus (toen nog Saulus) de gemeente van Christus hartstochtelijk gehaat. Maar nu, na zijn bekering, heeft hij haar even hartstochtelijk lief! Wat had hij zijn best gedaan om haar te verwoesten.

Hij was "blazende dreiging en moord tegen de discipelen des Heeren". Hij had van de hogepriester brieven gevraagd naar Damascus, aan de synagogen, opdat, zo hij enigen, die van "die weg" waren, hij dezelve beiden mannen en vrouwen, zou gebonden brengen naar Jeruzalem.

Maar nu, na zijn bekering op de weg naar Damascus, begeert hij met al de liefde van zijn vernieuwde hart de gemeente van Christus te dienen. Na zijn ontvluchting uit Damascus komt hij in Jeruzalem, en daar zoekt hij de christenen op, die nog tot voor kort de naam van Saulus (nu Paulus) alleen met een zeker afgrijzen op hun lippen konden nemen. Geen wonder dat ze hem niet vertrouwden. Zou die man nu werkelijk bekeerd zijn? Of zou hij wellicht proberen als een verrader de gemeente binnen te dringen, om alles aan de weet te komen, om vervolgens de grootste slag te slaan, die hij ooit geslagen had in zijn vreselijk werk?

In Jeruzalem gekomen *poogt* Paulus zich bij de discipelen te voegen. Maar het lukt niet erg. Ze nodigen hem niet uit. Zij treden hem allerminst open en hartelijk tegemoet. Ze zijn blijkbaar niet hartelijk verblijd met zijn bekering, want ze vertrouwen hem niet!

Het laat zich toch ook verstaan, nietwaar? Een man, die zo intens kon genieten van de steniging van Stefanus en van het vreselijk verdriet in zoveel gezinnen van christenen, zo'n man moet toch tot alles in staat zijn, ook tot de rol van huichelaar!

En daarom; wanneer Paulus in de discipelkring te Jeruzalem verschijnt, dan wordt hij heel koel ontvangen. Men vreest, men is bang, men gelooft niet dat ook hij, Paulus, nu een discipel van Christus is geworden.

Ongetwijfeld is dit voor Paulus een zware beproeving geweest. Zijn hartelijk, oprecht verlangen om de zaak, om de verdrukte gemeente van Christus te dienen, wordt miskend. Hij zou graag zoveel wat hij misdaan had, willen goedmaken. Maar men geeft hem daartoe niet de gelegenheid.

Het moet voor Paulus, die toch "Gods uitverkoren vat" was, een diepe teleurstelling zijn geweest. Ongetwijfeld! Maar dan een teleurstelling, die een beproeving wil zijn. En een beproeving dient om te *louteren*! Paulus moet leren wachten op Gods tijd. En die tijd van verlossing en beproeving is geen verloren tijd. In Gods leiding kan er toch nooit sprake zijn van verloren tijd. De Heere had de vreselijke zonde van Paulus genadig vergeven, maar de *gevolgen* van die zonde moest hij toch nog een tijdlang dragen.

Dat moest hem klein houden. Misschien is er iemand die dit leest, die deze ervaring ook kent. Misschien in een zware en ook openbare zonde gevallen. Daarna in de weg van hartelijk berouw Gods vergevende liefde in Christus ervaren. Maar de *gevolgen* van de zonde laten zich zomaar niet uitwissen. En de "*littekenen*" kunnen het hele leven meegaan. Ook als de

Heere de zonde heeft vergeven en ze achter Zijn rug geworpen in "de zee van eeuwige vergetelheid", toch vergeet Zijn kind de zonde niet. Zou David zijn *vergeven* zonde van overspel en moord ooit hebben vergeten? En zegt Paulus in 1 Corinthe 15:9 niet: "Want ik ben de minste van de apostelen, die niet waardig ben een apostel genaamd te worden, *daarom dat ik de gemeente Gods vervolgd heb*"?

Al mag hij er dan zo heerlijk aan toevoegen: "doch door de genade Gods ben ik, dat ik ben!"

O ja, ook *vergeven* zonden laten littekenen na.

Welzalig hij, wiens zonden zijn vergeven; die van de straf voor eeuwig is ontheven!

Zalig, als het van ons mag gelden! Is er iets groters denkbaar?

Maar moet het ons niet des te meer ertoe dringen om voorzichtig te wandelen? Bang voor de zonde!

In oprechtheid met de dichter instemmende:

ik zet mijn treden in Uw spoor,
opdat mijn voet niet uit zou glijden;
gedurig biddend:

wil mij voor struikelen bevrijden,
en ga mij met Uw heillicht voor!

Het is het gebed van een bidder, die bang is voor de zonde, die bang is voor zichzelf omdat hij zijn verdorven aard leerde kennen bij het ontdekkend licht van de Heilige Geest.

Het is het gebed van de "voornaamste der zondaren", die beseft dat hij zonder Gods bewarende hand tot alle kwaad in staat is.

Tenslotte nog even terug naar Paulus! Hij *poogde* zich bij de discipelen te voegen; maar zij vreesden hem allen, niet gelovende dat hij een discipel was. Maar zo blijft het niet! Straks komt Barnabas (zoon der vertroosting), die in de Naam des Heeren, nee, niet de "*littekenen*", maar toch wel de gevolgen van de zonde van Paulus mag wegnemen, zodat het wantrouwen van de gemeente plaats maakt

voor hartelijk vertrouwen.

Wat is de Heere goed! Goed, voor de "voornaamste der zondaren!"

Ds. M. Vlietstra.

Van de administratie

Het is een rustige tijd bij de administratie, adreswijzigingen e.d. gaan al tijd door, maar betalingen moeten als het goed is ook doorgaan. Er zijn er echter nog steeds die niet betaald hebben. Degenen die hun acceptgiro niet meer hebben, kunnen ook betalen met hun eigen girokaarten.

We blijven uitzien naar de 500 die nog open staan. Hartelijk dank voor de opgave van 3 nieuwe abonnees en de ontvangst van f 175,- aan giften.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202. Postbank: 704350.

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk.

Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op geluidscassette en/of in braille, groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

Van de redactie

Inhoud

Ds. D. Slagboom schrijft over Hanna's Lofzang, Ds. K. Hoefnagel over Gods heerlijke deugden, Ds. H. Polinder over "Een vreemdeling hier beneên."

Katwijk aan Zee

In dit nummer van ons blad treft u een verslag aan van de bevestiging en intrede van Ds. K. Hoefnagel te Katwijk aan Zee. Ook langs deze weg willen wij de gemeente van Katwijk en de kerkenraad alsook Ds. Hoefnagel en zijn gezin van harte Gods zegen toewensen.

Zendingsdag Elburg

D.V. woensdag 23 juli in de Gereformeerde Kerk aan de Vrijheidsstraat 1. Aanvang 10.30 uur. Sprekers: Ds. J. Veenendaal te Elburg en Ds. H. Polin-

der te Genemuiden. 's Middags aanvang 14.00 uur. Sprekers: Ds. K. Visser te Werkendam, Ds. D.J. Budding te Waarder voor de S.E.Z. en Ds. D. Slagboom te Nieuwkoop.

Schooldag Apeldoorn

D.V. zaterdag 14 juni in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente aan de Graaf van Lijndenlaan.

Aanvang 10.30 uur. Prof. Dr. H.G.L. Peels, Ds. G.P.M. van der Linden en Prof. Dr. J. van Genderen. 's Middags aanvang 14.00 uur. Sprekers: Ds. J. Westerink, Prof. Dr. H.J. Selderhuis, student Visser (Zwartsluis) en Ds. J. Plantinga.

Ook is er 's middags een jongerenbijeenkomst in de universiteit waar Prof. Dr. J.W. Maris een mini-college zal geven en student Den Butter zijn medewerking zal verlenen.

AvH.

Hanna's Lofzang (6)

De geringe verheven...

Voor ditmaal een verhaal aan het begin! In één van de gemeenten, die ik mocht dienen, was bij meerderen de herinnering aan een gezelschap aan het begin van onze eeuw in een naburig zeedorp. Ik hoorde er behalve wonderlijke dingen ook goede dingen van. Men kwam bij elkaar, omdat men geen bevrediging vond in de prediking, die daar gewoonlijk gebracht werd. Men las onder elkaar een eenvoudige preek en sprak over de wegen des Heeren.

Het gebeurde in die tijd, dat één van de trouwe bezoekers door een ongeluk langere tijd niet kon werken. Het betekende toen: geen verdienste voor zijn gezin. Het gebrek aan het eerste nodige had toegeslagen in zijn huis.

Tijdens een samenkomst werd het voorstel gedaan voor dit gezin te kollekteren om in de nood te voorzien. Eén van de aanwezigen had er echter bezwaar tegen. Hij meende: de Heere had deze armoede in het leven van hun vriend gebracht. Zij zouden ingaan tegen Gods doen, als ze hem door een inzameling zouden ondersteunen. Hoe het na die opmerking verder gegaan is, weet ik niet. Het is te hopen, dat de meerderheid een ander inzicht gehad heeft en dit gezin niet heeft laten verkommeren. Het gaat me hier om de "toepassing" van de waarheid, dat God alles beschikt in dit leven, ook armoede en rijkdom. Die man meende dat hulp daarom verboden was. Hij

vergat dat de Heere weldadigheid vraagt tegenover de naaste en dat te meer als er een andere band is in geestelijk opzicht. Het zal u duidelijk zijn, waarom we hier mee beginnen. We zijn toegekomen aan betrekkelijk bekende woorden in het lied van Hanna: "De Heere maakt arm en maakt rijk". Een toepassing in de treurige zin, waarbij de naaste tekort wordt gedaan, zal er niet altijd zijn. Wel wordt dit gedeelte nog al eens vaak zo verklaard alsof het hier énkél zou gaan om het handelen Gods in het algemeen: zó handelt de Heere hier beneden. Men zet dan een punt, zonder dat het verklaard wordt vanuit het verband. Dan wordt eraan voorbij gegaan, dat hier gezongen wordt door iemand, die dat handelen Gods kent; in haar eigen leven ervaren heeft. Zo weet zij van die God, die juist aan armen en verachten gedenkt. Hoe lezen we dat hier: "De Heere maakt arm en maakt rijk: Hij vernedert, ook verhoogt Hij. Hij verheft de geringe uit het stof en de nooddriftige verhoogt Hij uit de drek, om te doen zitten bij de vorsten, dat Hij hen de stoel der ere doet beërven, want de grondvesten des aardrijks zijn des Heeren en Hij heeft de wereld daarop gezet" (1 Sam. 2: vers 7 en 8).

Gerichtheid op het heil van armen

Het is dus belangrijk om in deze tekst te zien: de gerichtheid van het handelen Gods op het heil van armen.

Het gaat allereerst in de tekst om arm- en rijk-maken.

Daaraan verbonden gaat het om ver-dering en verhoging. Het kan opge-merkt worden in de samenleving, on-der de volken en in alle tijden. We zien telkens armoede en rijkdom. Sinds dat we van God zijn afgefallen is die tegenstelling er in de wereld.

Onze schuld ligt er achter. Die tegen-stelling blijft ook in een wereld, waar-in veel over gerechtigheid gesproken wordt. De mooiste theorieën kunnen die niet wegnemen. Hanna belijdt het handelen Gods erin. Hij is in al de ver-anderingen, waardoor rijken arm wor-den en armen rijk. Zij eert God daarin en merkt Zijn werk op. De Heere doet het! Maar hier is de gerichtheid op het heil! Voor haar is het in wezen één werk, dat Hij doodt en levend maakt. Niet dat ze dit beseftte, toen de benauwdheid in haar hart en leven zo groot was! Toen scheen alles afgesne-den te zijn en geen hoop. Maar toch... ze mag er van zingen dat de Heere met haar al in die benauwdheid het leven op het oog had. We hebben het vorige keer gezien. Maar nu ook hier in dit vervolg: Hij maakt arm en maakt rijk, Hij vernedert en verhoogt. Ziet, hoe had zij het ervaren! Haar armoede was haar kinderloosheid. Haar vernedering de smaad daarvan. God had dat in haar leven gebracht. Juist, omdat ze met God te doen gekregen had, had ze geen rijkdom in haarzelf overgehouden. Ze was uitgedreven tot de Heere, Die armen rijk maakt. Die had het waarge-maakt in haar leven, dat Hij wezenlijk rijk maakt. Dat Hij wezenlijk ver-hoogt. Hij heeft het geopenbaard in de wonderen van Zijn Hand.

Wat ligt er een bemoediging in voor die in hun armoede en vernedering geen uitkomst zien! Er ligt nut in ver-borgen om het alleen van de Heere te verwachten en van de wonderen van Zijn Hand. Hij verheerlijkt Zijn werk. Hij maakt rijk om Hem groot te maken.

De geringe en de nooddruftige

Rijk wordt de belijdenis, dat Hij arm maakt en rijk maakt geïllustreerd in het verheffen van de geringe en het verhogen van de nooddruftige. Weer-gegeven wordt in een veelheid van woorden en uitdrukkingen: enerzijds de armoede én vernedering en ander-zijds, wat God doet om daaruit te halen. We moeten daarbij niet voorbij-gaan aan de moeiten in maatschappe-lijk opzicht in die tijd, die uitgebeeld worden; ook niet aan de geestelijke

werkelijkheden, die voorgesteld wor-den. "De geringe..uit het stof". Met de geringe wordt hier bedoeld: de onaan-zienlijke, die hulpeloze die veracht en vernederd wordt. Die geringe woont, verblijft "in het stof". Het is een nade-re uitwerking van zijn veracht-zijn. Iemand, die in het stof woont, ligt ter aarde neer, op de met vuil en modder bedekte bodem. Hij is heel diep verne-derd, vertrapt, haast overgegeven aan de dood.

"De nooddruftige..uit de drek". De nooddruftige is hier, die gebrek lijdt, de behoeftige. Het is ook het woord voor "bedelaar". Die zit in het Oosten in die tijd vaak op de drekhoop. We kunnen ook zeggen: op de mestvaalt, de ashoop. Bij ons zien we die zoveel niet meer. Reinigingsdiensten zorgen ervoor, dat ze steeds meer uit de steden en dorpen verdwijnen. Maar in die dagen waren drek hopen plaatsen waar de "nooddruftigen" te vinden waren. Ze zochten daar wat van hun gading is. Zo werden ze geïdentificeerd met die plaatsen van vuil en schande.

Maar nu uit die vernedering en verach-ting haalt de Heere hen op. Hij verheft de geringe uit het stof en verhoogt de nooddruftigen uit de drek. Hij verlost van de ellende en brengt weer tot eer. Heel sterk wordt het hier wel uitge-drukt om te laten zien, hoe groot Gods doen is jegens zulke ellendigen. Onze tekst zegt erbij: "om te doen zitten bij de vorsten, dat Hij ze de stoel der ere doe beërven". Hoe moet hier het her-haalde "Hij" weer opvallen. Het wordt onderstreept, hoe groot die God is, Die het heil van nietswaardigen en verach-ten op het oog heeft. Het is toch al heel wat, dat bedelaars opgenomen worden in de kring van vorsten en edelen, maar nu horen we ook nog, dat ze een erezetel krijgen, die voor hun nage-slacht blijft.

We kunnen hier wijzen op Jozef: diep vernederd en verrassend verhoogd; op Daniël: weggevoerd en vaak aange-vallen en toch ook een plaats aan het hof van koningen. Geldt het Hanna ook niet zélf? Hoe was ze vertrapt door Peninna? En nu is zij verhoogd en wat God haar geeft gaat door in Samuël die door Gods genade een plaats der eer ontvangt in het midden van het volk.

De beelden spreken ook tot Gods kin-deren van alle tijden! We kennen er niet aan voorbijgaan dat in die uitdruk-kingen uitgebeeld worden degenen, die God vrezen. Zij delen in verach-ting en verdrukking. Ze kunnen ook eigen nietswaardigheid voor God. Ze

worden zo vaak opzij gezet.

We moeten het onszelf niet aandoen! Het komt dáár, waar we de Heere leren kennen en vrezen. Ze kunnen zichzelf niet bevrijden. Als bedelaars kennen ze een roepend leven tot God. Wat moedgevend: de Heere richt op, de Heere verhoogt. Ze mogen telkens op-nieuw biddend uitzien naar de Heere, Die hen ten goede veranderen zal.

De Almachtige Schepper...

Het laatste gedeelte van vers 8 hangt er zomaar niet bij! het lijkt niet te passen in het verband omdat het over iets anders schijnt te gaan dan in het voor-gaande: "want de grondvesten der aardrijks zijn des Heeren en Hij heeft de wereld daarop gezet". Wie het goed verstaat, zal echter juist moeten zeg-gen: het past hier precies. Hanna bezingt de Heere in de grootheid van Zijn Scheppingsmacht tot troost en bemoediging van Zijn behoeftig volk! Dat volk ziet het vaak niet zitten. Hoe zij uit het stof opgericht zullen wor-den..! maar nu mogen we hier horen, dat het de Heere niet aan krachten ont-breekt om op te trekken uit de diepte en te stellen in de hoogte. De grond-vesten van de aarde zijn van Hem. Hij heeft de aarde daarop gezet. We zullen het begrijpen, dat het hier om een manier van zeggen gaat, waarin het scheppingswerk van God als een won-der geprezen wordt.

We vinden dit bijvoorbeeld ook in Psalm 24 "De aarde is des Heeren mitsgaders haar volheid, de wereld en die daarin wonen; want Hij heeft ze gegrond op de zeeën en Hij heeft ze gevestigd op de rivieren". Zowel daar als hier kunnen we denken aan een huis, dat gebouwd wordt. Het moet een degelijk fundament hebben, wil dat huis goed én betrouwbaar zijn om er in te wonen. De Heere heeft Zijn eigen schepping gegrond. Hij staat er boven als de Almachtige. "Hij houdt de gehele schepping op. Hij fundeerde de aarde en onderhoudt haar nog door het Woord Zijner kracht" (M. Henry). Zou Hij dan niet de machtige zijn om te gedenken aan de geringe en nood-druftige, die verdrukt ter neerzitten? Hij heeft al de omstandigheden in Zijn Hand en gebruikt die ten goede van die armen...! Wat een troost in de Schep-per van hemel en aarde. Die kan geen knappe theoloog, die tekort doet aan Gods Woord aangaande de schepping, teniet doen!

Verlengde lofzang

het is opmerkelijk dat dit gedeelte van

de lofzang van Hanna - we denken vooral aan vers 7 en 8 het eerste deel - een vervolg vindt in Gods Woord. Eerst in Psalm 113 en dán in de lofzang van Maria, Lucas 1:46-55.

In Psalm 113 zing de dichter van de grootheid Gods. "Wie is gelijk de Heere, onze God, Die zeer hoog woont, Die zeer laag ziet, in de hemel en op de aarde". Dán volgen daarop ongeveer dezelfde woorden als in de lofzang van Hanna: "Die de geringe uit het stof opricht en de nooddrufte uit de drek verhoogt om te doen zitten bij de prinsen..." (Ps. 113:7). De dichter weet van Hanna. Dezelfde Geest doet ook hem zingen van Gods wonderlijke daden. Het gaat daar om dezelfde gerichtheid op het heil van armen en ellendigen. Nog meer breekt door dat het Gods nederbuigende genade is. Weer is er dat bemoedigende voor nietswaardigen en nooddruftegen. Zouden we er van kunnen zwijgen? Het vervolg van Hanna's Lofzang, beter gezegd: de vervulling in de lofzang van Maria! Maria zingt van

Gods genade aan haar bewezen. Hij heeft de nederheid van Zijn dienstmaagd aangezien. Dat is de grote daad van God, de komst van de Zaligmaker! Vanwege Hem worden rijken arm gemaakt en armen rijk; "Hij heeft machtigen van de troon afgetrokken, en nederigen heeft Hij verhoogd. Hongerigen heeft Hij met goederen vervuld en rijken heeft Hij ledig weggezonden". Er is grond en uitzicht in Hem, in Wie God de grote wending geschonken heeft. In Hem, Die arm geworden is, daar Hij rijk was, opdat armen door Zijn armoede zouden rijk worden. Armen van geest vinden troost in Hem door de Geest der genade en der gebeden. Daar wordt "God gekend als een God, Die in de diepte ziet en slechts de armen, de verachten, de ellendigen, de verlatenen en die niets zijn helpt, daar wordt Hij hartelijk bemind; daar vloeit het hart van vreugde over; daar juicht en springt het op vanwege het grote welgevallen Gods, waarin het delen mag" (Luther).

D. Slagboom.

Gods heerlijke deugden (9)

De Heere Jezus is almachtig. Zondaren liggen zo diep verloren en zijn zo ver van huis, dat niemand hen redden kan, dan een Redder, Die almachtig is. De vijandschap en onwil van een natuurlijk mens is zo groot, dat er goddelijke macht aan te pas moet komen om dat te veranderen. 's Mensen onbekwaamheid tot enig goed is zo verbijssterend, dat slechts almachtige genade dat veranderen kan. Groot is de macht van Zions Borg en Middelaar. Hebben we Hem al nodig gekregen?

Als we spreken over Jezus' macht dienen we wel te bedenken dat Hij, Die gezeten is aan de rechterhand van Zijn Vader, en getuigen kan: 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde', wél gedurende de tijd van Zijn leven hier op aarde met menselijke zwakheid bevangen is geweest, naar Zijn menselijke natuur. In dat licht verstaan we het woord van de Heiland beter, als Hij zegt: 'Mijn Vader is meerder dan Ik', Joh. 14:28. Hij spreekt daar als de Knecht des Heeren, als de Zoon in Zijn vernedering. Dit woord mag dus niet uitgelegd worden alsof de zoon minder macht zou hebben dan de Vader. Als de Heere Jezus dit zegt is Hij bezig de trappen der vernedering af te dalen. Maar Hij is ook Góð. En we belijden met Athanasius, op grond van Gods Woord: 'Hoedanig de Vader is, zodanig

is ook de Zoon; de Vader is almachtig, en de Zoon is almachtig'.

Paulus schrijft in Rom. 1:4 dat Christus 'krachtelijk bewezen is te zijn de Zoon van God'. Christus wordt in 1 Cor. 1:24 'de kracht Gods' genoemd. Hij draagt de banier boven tien duizend. Openb. 17:14 zegt dat Hij is 'een Heere der heren en een Koning der koningen'. Zijn volk is zeer gewillig op de dag Zijner heirkraft, Ps. 110.

Door Zijn macht heeft Hij in de dagen van Zijn vernedering de pers alleen getreden; het recht van de Vader verheerlijkt; de wet vervuld; Zijn bloed gegeven tot bedekking van een huizenhoge schuld; Zijn tegenstanders hoofd verbrijzeld; gevangenen uit de klauwen van de duivel bevrijd; het ganse werk Hem door de Vader opgedragen volbracht!

Door Zijn kracht heeft Hij Zijn leven afgelegd. Door Zijn wondermacht heeft Hij het leven ook weer teruggenomen; Hij is opgestaan van de doden. Door Zijn macht is Hij van de aarde verhoogd en is de hemelen doorgaan met Zijn eigen bloed. Door Zijn macht heeft Hij ook Zijn Geest uitgestort op alle vlees.

Ja, die macht van de Zaligmaker komt ook zo duidelijk naar voren in het toepassend werk. Wat Hij heeft verworven, past Hij nu ook toe, door Zijn

Woord en Geest. Vijanden worden vrienden. Paulus wordt staande gehouden. Lydia's hart wordt geopend. De stokbewaarder roept om genade. Het Evangelie wordt alom verkondigd, ondanks de tegenstand. Zijn macht is groot! Dode zondaren worden levend en gaan vruchten voortbrengen. Zijn macht is zo groot dat Hij kan getuigen: 'Zonder Mij kunt gij niets doen', Joh. 15:5. Welnu, is dit nu geen rijk woord voor arme, verloren zondaren? Hun situatie is niet hopeloos. O ja, wél als ze zien op zichzelf en het verwachten van zichzelf. Dat is nu onze aard. Wie Christus in Zijn verlossende macht leert kennen, leert ook eigen onmacht en hulpeloosheid kennen.

'k Lag machteloos gebonden, Gij kwam en maakte vrij!

Holpeloze gevallen bestaan er voor Hem niet; hoe ver ook van huis gedwaald, Zijn macht om te redden is groot. Door Zijn macht opent Hij het blinde zielsoog. Zondaren gaan zien en belijden dat ze verloren liggen. Tollenaars, die zich eerst neerbogen voor de Mammon, roepen nu: O God, wees mij, de zondaar genadig. Hoe be-toont de Heere Jezus dat Hij almachtig is? Door de macht van het Woord, dat tweesnijdend scherp zwaard, en door de onwederstandelijke werkingen van de Heilige Geest. De Heilige Geest is zo machtig, dat Hij zondaren kan overtuigen van hun zonde. Ze houden geen verontschuldiging meer over en worden verdoemelijk in eigen oog. Hij is zo machtig dat 'vrome' mensen van hun eigengerechtigheid worden overtuigd, er van worden verlost, en arm zondaar worden voor God. Hij is zo machtig dat er in het hart plaats wordt gemaakt voor de Heere Jezus Christus. Nota bene plaats in het hart van een zondaar! In het hart van iemand, die voorheen nog zei: Wijk van mij, want aan de kennis Uwer wegen heb ik geen lust! Hij is zo machtig dat Hij dode zondaren opwekt en hen naar hun Maker doet vragen. Mensen, die zich voorheen nooit bekommerden om de ere Gods, gaan nu inzien, dat zij doelmissers geworden zijn. Het gebed wordt geboren:

*Leer mij naar Uw wil te hand'len,
'k Zal dan in Uw waarheid wand'len;
neig mijn hart en voeg het saam
tot de vrees van Uwe Naam.*

De Heilige Geest is zo machtig dat Hij nu de strijd gaat opnemen tegen het verdorven vlees. Het vlees staat ook op tegen de Geest; het wil zich nooit onderwerpen. Toch zal de Geest triumpferen. Er zal een dag komen dat al

Gods kinderen voor de troon zullen staan, zonder vlek of rimpel, met een reine, heilige, zondeloze ziel, en een volmaakt, onsterfelijk, zondeloos lichaam. O, die macht van de Heilige Geest is zo groot! Werden wij al zwak en machteloos in eigen oog? Werden wij al zondaar voor God? O, om u dan te laten zaligen door een Drieënig God! Een almachtige God, Die nooit zal laten varen de werken Zijner handen. Hij voltooit al wat Hij begon in het hart van een mens.

Zaligheid is er bij en door Hem te verkrijgen; zondaren kunnen voor eeuwig gelukkig worden. Want de Heere is almachtig. Door Zijn onwederstandelijk werk werkt een zondaar zijn zelfs zaligheid met vreze en beven. Door dat almachtig werk geloven zondaren in Hem en worden zalig, door Zijn werk gaan zondaren wandelen in Zijn wegen. God de Almachtige wordt ons gepredikt, opdat we Hem nodig mochten krijgen. Hij wordt gepredikt in Zijn almacht, opdat wij al onze hoop op Hem zouden stellen. Zalig worden bij een mens vandaan is onmogelijk en het moet onmogelijk worden. Maar wat onmogelijk is bij de mensen is mogelijk bij God. Om dit te leren, moet een mens steeds opnieuw uitgewerkt raken. Alle hoop van beneden verliezen. God gaat ook deze deugd, van Zijn almacht, in het leven van Zijn kinderen verheerlijken. Weet u wat ze gaan leren? Dit:

Het briesend paard moet

eind'lijk sneven,

hoe snel het draaf' in 't oorlogsveld;

't Kan niemand d' overwinning geven;

zijn grote sterkte baat geen held.

Neen, de HEER' der heren

doet ons triumferen;

Hij, geducht in macht,

slaaf elk gunstig gade,

die op Zijn genade

in benauwdheid wacht.

Als we zien op onszelf, gaan we alle moed verliezen. Wat is er nog een hopen op dingen die nooit zullen gebeuren. Wat is er nog een zien op onszelf. Hopen we niet heimelijk dat het toch ooit wel wat beter zal worden met ons? Wat een teleurstellingen loopt een kind van God op. Hoe wordt de zich altijd weer opstekende hoogmoed gekrenkt. We gaan klagen: O, zal ik er nog ooit komen? Het antwoord is: nee, nooit in eigen kracht. We moeten altijd weer méér en dieper leren ons te laten zaligen uit vrije en soevereine genade alleen; door het geloof in Christus alleen. Zagen we toch meer, zagen we toch meer alléén op Hem, die het getuigt: "Is Mijn hand dus gans kort geworden, dat zij niet verlossen kan, of is er in Mij geen kracht om uit te redden?". Jes. 50:2. En we belijden het met schaamte: 'Ja Heere, ik heb het weer van mezelf verwacht; terwijl ik het toch wel weet dat er uit mij geen vrucht is in der eeuwigheid; terwijl ik het toch steeds weer leren moet, dat er in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont. O God en Vader, Almachtige en eeuwige God, o volkomen Zaligmaker van zondaren, o altijd triumferende Geest des Heeren, bekeer mij tot U en ik zal bekeerd zijn. Trek mij en ik zal U nalopen. Want van U is mijn enige verwachting; Gij zijt mijn enige hoop, in leven en in sterven.

K. Hoefnagel.

werd geheiligd door de Heilige Geest. Hun hart werd veranderd en hun leven vernieuwd. Ze waren door God verkoren "tot gehoorzaamheid en besprenging des bloeds van Christus." Deze uitdrukking wil in de eerste plaats zeggen dat God hen verkoren heeft om gehoorzaam te zijn aan Zijn Woord. De Heilige Geest bewerkte in hun harten de geloofsgehoorzaamheid aan de waarheid van het Evangelie.

Vervolgens heeft Petrus het in de tweede plaats over de besprenging van het bloed van Christus. Deze vreemdelingen zijn besprenkeld met het bloed van Christus. Vele uitleggers verwijzen hierbij naar de wijding van de priesters die ook niet zonder offerbloed mocht geschieden (Leviticus 8:30). Door het bloed van Christus zijn van deze gelovigen tot wie Petrus zich richt, de zonden en ongerechtigheden verzoend. Tegelijk heeft de besprenging met het bloed van Christus door de Heilige Geest gevolg voor hun leven: een heilig leven voor de Heere. Wanneer Petrus ons een beschrijving geeft van wie nu die vreemdelingen zijn, legt hij alle nadruk op het werk van de Drieëenige God. De Vader heeft hen verkoren, de Heilige Geest heeft hen geheiligd. In hun leven komt de geloofsgehoorzaamheid en de kracht van Christus' bloed openbaar. Dat is het geheim van hun vreemdelingschap en van hun leven. Heel sterk komt op ons af dat het vreemdelingschap het gevolg is van het werk van God in het leven van deze mensen. De Heere is in hun leven begonnen. Daaruit vloeit het vreemdelingschap voort. Er wordt een breuk zichtbaar met de wereld en haar leefpatroon waarin zij leefden. Echte vreemdelingschap komt daar waar God in het leven van zondaren gaat werken. Het vreemdelingschap is ons mensen van nature niet eigen. Het tegenovergestelde is het geval. Wij zoeken niet de dingen die boven zijn, maar die beneden zijn. Ieder mens is gericht op het leven op deze wereld. Op het hier en op het nu. Sinds we in het paradijs de band met God hebben doorgesneden, is ons hart en leven niet meer gericht op God en Zijn Woord en Zijn geboden. De mens is thuis op deze wereld. Dan moeten we de wereld verstaan in deze zin: de Godevijandige wereld. De apostel Johannes zal later schrijven over de wereld en haar begeerten. Daar gaat de mens van nature in op.

Dat is niet alleen van toepassing op mensen die buiten de kerk leven. Ook kerkgangers zoals u en ik zijn van

Een vreemdeling hier beneên (2)

Het volk van God leeft als een vreemdeling op de aarde. De vorige keer hebben we vanuit de Schriften gezien hoe de Heere daarmee Zijn volk op aarde typeert. Maar wie zijn nu die vreemdelingen? Wat zegt de Schrift over hen? Hoe zijn deze mensen vreemdeling geworden?

Laten we daarvoor luisteren eerst naar wat de apostel Petrus schrijft in zijn eerste brief. In de aanhef van deze brief lezen we dat de geadresseerden aan wie hij schrijft vreemdelingen worden genoemd die verstrooid zijn in Klein-Azië. Van diezelfde geadresseerden zegt hij tegelijk: "Den uitverkoren naar de voorkennis van God den Vader, in de heiligmaking des Geestes, tot gehoorzaamheid en be-

sprenging des bloeds van Jezus Christus." Petrus legt de verbinding tussen vreemdelingen en uitverkoren. De vreemdelingen zijn door God uitverkoren naar de voorkennis van God de Vader. Dat is het diepste geheim van hun vreemdelingschap. Dat is de reden waarom mensen vreemdelingen geworden zijn op deze aarde, Petrus geeft aan dat deze mensen aan wie hij schrijft dat zelf niet hebben gezocht en er zelf niet om hebben gevraagd. Het is God de Vader die hen ver koren heeft. Het is alleen te danken aan de verkiezing van God dat zondaren vreemdeling worden. Die verkiezing van God werd ook zichtbaar in het leven van deze mensen. God had hen verkoren in heiligmaking des Geestes. Hun leven

nature precies zulke mensen. We kunnen dat misschien verbergen achter onze godsdienstigheid. Maar dat kan ook alleen vorm en schijn zijn. Ondertussen leven we met ons hart voor de dingen van het hier en nu, voor ons eigen zondige ik.

Maar hoe is dat veranderd in het leven van deze mensen aan wie Petrus zijn brief schrijft? Zij waren immers eerst ook geen vreemdelingen op de aarde. Ze zijn het dankzij het werk van God in hun leven. Maar hoe is dat gegaan bij hen? Petrus schrijft in ditzelfde hoofdstuk in vers 23: "Gij die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwigblijvende Woord van God". Deze mensen zijn vreemdeling geworden omdat zij zijn wedergeboren door het Woord van God. Zo is God met Zijn werk in hun leven begonnen, waardoor het vreemdelingschap werkelijkheid werd. Ze kwamen in aanraking met het Woord van God. Dat Woord deed zijn kracht in hun hart. Eerst waren ze gericht op deze wereld en haar begeerlijkheden. Maar onder en door het luisteren naar het Woord van God werd het allemaal anders. Hun hart werd geopend door de Heilige Geest, waardoor het hart gericht werd op de Heere. Dat Woord riep hen tot bekering van de zonde en de wereld tot de levende God. Die vrucht heeft het Woord gehad in hun leven. Net als Abraham van wie we ook lezen dat hij een vreemdeling op aarde was (Hebr. 11:8-10). Hij werd vreemdeling omdat hij door God geroepen werd (Hebr. 11:8). De Heere ging spreken tot Abraham en Abraham gehoorzaamde en ging. Mensen worden vreemdeling op de aarde, als het Woord van God zijn kracht doet door het onweerstaanbare werk van de Heilige Geest. Anders is er geen mens die er over denkt om de wereld op te geven en de begeerten van de wereld de rug toe te keren. Bezie het leven van Abraham. Het was de Heere die Abraham riep in Ur der Chaldeeën. Zou Abraham anders ook gegaan zijn? Nee, hij zou verder geleefd hebben in het heidendom en in het afgodendom van zijns vaders huis. Als de Heere niet had ingegrepen met Zijn Goddelijk spreken, had Abraham gewoon verder geleefd zoals hij tot op dat moment gedaan had.

Dat zijn wij. Wij leven gewoon verder als de Heere niet ingrijpt met de almacht van Zijn genade. De Heere is altijd de Eerste. Maar dat neemt ondertussen niet weg dat wij dat Woord heb-

ben waardoor de Heere ons oproept en opwekt om vreemdeling te worden. Het Woord dat wij horen, is het zaad der wedergeboorte. Het Woord wordt u en mij verkondigd met bevel van bekering en geloof. De Heere neemt dat Woord dat Hij ons laat horen, ernstig. De Heere meent het als Hij tot ons roept: Bekeert u. Als Gods knechten u en jou bewegen tot het geloof, is het van Gods kant welgemeend. De Heere komt tot ons met Zijn eis, al bij de doop om de wereld te verlaten en onze oude natuur te doden en in een nieuw godzalig leven te wandelen. Zo wil de Heere door Zijn Geest en Woord trekken uit deze tegenwoordige boze wereld (Galaten 1:4).

Gods eis komt tot ons, zoals ook de geadresseerden van de eerste brief van Petrus Gods eis hebben gehoord. Gods roeping komt helder en duidelijk tot u en mij. De Heere laat er geen misverstand over bestaan dat we moeten bre-

ken met de zonde, met de wereld en met onze zondige begeerten. De Heere eist dit van ons in Zijn Woord. Wat hebben wij met die eis van God gedaan? Die vraag is toch terecht? Wat is de uitwerking van al Gods woorden die we hoorden en die ons opriepen tot waarachtige bekering? Onderzoek uw en jouw leven op dit punt. Hier helpt geen verontschuldiging dat wij ons niet kunnen bekeren. God eist het en Gods eis is rechtmatig. De Heere roept ons en wij kunnen er met geen mogelijkheid onder uit. Hij roept om met de zonde te breken, onze zondige levenswijze op te geven, onze (heimelijke) zonden prijs te geven.

Een vreemdeling op aarde kunnen we alleen maar worden in de weg van bekering die vrucht is van de wedergeboorte door Woord en Geest. Waar heeft de eis tot bekering ons gebracht?

H. Polinder

Bevestiging Ds. Hoefnagel

Dankbaarheid past de gemeente Katwijk aan Zee tegenover de Heere. Vrijdag 9 mei jl. kreeg deze gemeente in Ds. K. Hoefnagel een nieuwe predikant. Na een jaar en tien maanden mocht zo de ledige plaats vervuld worden. Vrijdagmiddag vond de bevestiging plaats. De dienst werd geleid door Ds. D. Slagboom. De prediking was over Psalm 132:16 "En haar priesters zal Ik met heil bekleden en haar gunstgenoten zullen zeer juichen". Bij deze dienst spreken ook persoonlijke overwegingen. Na zeven jaren dienst aan de andere kant van de Oceaan in Dundas (Canada) is het weer een hele overgang naar Katwijk. Er leven in Canada andere vragen dan hier. De bearbeiding van de gemeente is bij de verder uit elkaar wonende leden weer anders dan onder ons. Vóórrop staat echter: wat wezenlijk hetzelfde is! De opdracht is hetzelfde om het Woord Gods in Wet en Evangelie te prediken. De Heere is ook Dezelfde daar en hier. Hij eist getrouwheid. Hij wil Zijn Woord waarmaken. Hij belooft Zijn zegen. **God belooft Zijn zegen aan Zijn dienaren.**

1) de gezegende dienaren

2) de zegen en de Priester

3) de verblijde gunstgenoten.

In deze tekst komen de gezegende dienaren als een verrassend wonder uit. 't Gaat in Psalm 132 om de tempel, om Gods Huis. Mogelijk dat de Psalm terug denkt aan de inwijding door

Salomo, tegelijk is er het zien van de nood. Van daaruit is er het pleiten op de Heere om het welzijn van Zijn Sion. We horen het gebed in vers 9: "Dat Uw priesters bekleed worden met gerechtigheid..." De priesters zijn geroepen om te dienen in Zijn Huis. De kern van hun arbeid is de dienst der verzoening. Zij droegen ook een aparte kleding in hun ambt. Die kleren spraken van de dienst van de levende God. God eist reinheid in Zijn dienst. Allereerst is er dit gebed: om bekleed te worden met gerechtigheid. Om zó uit te komen, dat ze in heel hun dienst getrouw zijn, onderworpen aan Gods wil, aan Zijn eisen. Een priester, een dominee, mag niet handelen naar eigen believen. Dan dienen we ons zelf en staan de zegen in de weg. Wat wonder: de dichter "bidt om zilver en krijgt goud": "En haar priesters zal ik met heil bekleden...". De Heere Zélf is hier aan het woord. Hij spreekt vanuit het geheim van Zijn tegenwoordigheid. Hij belooft: bekleed te worden met heil. Hier spreekt ten volle het heil in de Heere Jezus. 't Gaat niet om hun persoonlijk leven allereerst, hoezeer persoonlijk geestelijk leven nodig is voor de dienaren. 't Is hier te doen om de openbaring in hun ambt, dat ze "versierd zijn met Gods gunst". Dan wordt de enige Naam gepredikt tegenover de donkere achtergrond van de schuld. Dan komt het recht Gods uit in de verkondiging, maar gericht op de vrijspraak door

Gods genade. Dan gaan de schatka-
mers open van het heil des Heeren, van
het verzoenende werk van Christus.
Rijk is het, als dat wonder in de bedie-
ning wordt beleefd, als het verrassend
uitkomt door de Heilige Geest. Waar
komt die zegen vandaan? Hier kan
gewezen worden op Gods verkiezende
genade (vers 13), op Zijn Verbond:
wat Hij hier toezegt, maar hier komt
ook "de zegenende Priester" van het
Huis Gods uit. In heel Psalm 132 gaat
het om Hem: de grote Priester-Koning.
Beide elementen spreken mee: pries-
terschap en koning-zijn. In Christus
zijn ze veréënd. Hij heeft de zegen
door Zijn priesterlijk werk verworven.
Hij vaart zegenend op en gedenkt van-
uit de hemel aan Zijn knechten. Die
zegen doet kracht door Zijn Konink-
lijke macht in het hart en tot bekering
van zondaren. Dat leren Gods diena-
ren: niet zij brengen de zegen, maar
Gód in Christus. Dat betekent telkens
in een weg van sterven het van Hem te
verwachten! Juichende gunstgenoten
worden toegezegd. Zie weer het ver-
schil tussen het gebed van vers 9 en
wat God belooft. Ze zullen "juichende
juichen". Gelukkig "gunstgenoten" te
hebben: de ware vromen. Ze komen
uit de gunst des Heeren, krachtens Zijn
onwankelbaar Verbond. Ze weten van
hun gemis. Ze leren hun leven buiten
zichzelf zoeken in Christus. Ze zijn
versierd met de vreze Gods. Ze jui-

chen een dominee niet toe! Dat is
slecht voor hem. Ze verblijden zich in
het werk des Heere de vrucht op de
prediking in eigen leven én dat van
anderen. Het zijn ook tegelijk de nood-
driftigen, die God nodig hebben, ook
voor Zijn dienaren.

Behoren wij tot die gunstgenoten? Het
is een vraag voor ons allen! Erg onbe-
keerd te blijven onder de boodschap
des heils, van recht en genade! De
Heere strekt Zijn Handen weer uit in
deze nieuwe dienstknecht.

We zingen samen van de zegen voor
de grote Priester, die meegaat met
Hém en die ook de dienaren tot zegen
is: "Gewis, Gij zult al d'eeuwen door,
Hem met Uw gunst verzellen.." Psalm
21:6.

Na het formulier van de bevestiging en
het ja-woord op de vragen is Ds.
Hoefnagel verbonden aan de gemeen-
te van Katwijk. Met een kort woord
herinnert de bevestiger aan twee per-
sonen uit de familie van Ds. Hoef-
nagel, die hij zo goed heeft gekend. Br.
Post, die jaren als ouderling mocht
dienen en Ds. Sneep, die als dienst-
knecht des Heeren in eenvoud het
Woord mocht verkondigen. 't Gaat
niet om mensen, maar om de vreze
Gods. De Heere schenke dat in de
bediening van de nieuwe predikant.

De lof des Heeren past: "Sion loof met
dankb're stem.." Psalm 135:12

bemoedigend dat God blijft werken.

2. De onderherders

Als onderherders worden Mozes en
Aäron genoemd. De Heere heeft die
onderherder niet nodig, maar wil ze
wel gebruiken. Hij zendt onderherders
tot wie Hij wil en wanneer Hij wil. Zij
hebben op te roepen tot bekering en
geloof in de gekruisigde Christus. Als
de Heere een nieuwe predikant geeft,
is er werk. Is het uw bede: Mag hij
voor mij gebruikt worden? Weet u niet
meer hoe het verder moet? Moet u
sterven en kunt u niet sterven? De
Heere geve gebed opdat de nieuwe
predikant mag volgebeden worden en
mag uitdelen. Dat zoekenden bemoe-
digd mogen worden en dat Gods kin-
deren onderwijs mogen ontvangen. In
de woestijn zullen de schapen niet
omkomen. Mozes en Aäron waren on-
derherders met zonden en tekortko-
mingen. Zo is het ook met de onder-
herders vandaag. Hoe meer dit wordt
beseft, hoe minder het zal tegenvallen.
Er dient wel achtting te zijn voor de
onderherders. Zij mogen niet toege-
juicht worden als halfgoden, maar er
dient onderwerping te zijn aan hun
prediking. Ds. Hoefnagel zei het te be-
grijpen als er hoorders zijn met ogen
die lonken naar de ijdelheid en hoor-
ders met hartklachten. Dan is nodig de
reinigende kracht van het bloed van
Christus en de vernieuwing door de
Heilige Geest. De Heere heelt gebro-
kenen van harte. Ds. Hoefnagel sprak
de wens uit gebruikt te worden voor de
onbekeerden alsook dat de onderher-
der met de schapen veel zouden
mogen verkeren aan de voeten van
Christus. In de woestijn mogen de
schapen manna en water ontvangen uit
Christus. Eenmaal zal werkelijkheid
zijn: "Want het Lam, Dat in het mid-
den des troons is, zal hen weiden, en
zal hun een Leidsman zijn tot levende
fontein der wateren; en God zal alle
tranen van hun ogen afwissen."

Toespraken:

Ds. Capellen sprak namens de classis
en wees erop dat wij allen op reis zijn
naar de eeuwigheid. Het gewicht van
de zielen worde op uw hart gebonden.
U hebt af te zien van mensen en op te
zien tot God, u bent dienaar van het
Woord. In de prediking dienen arme
zondaren en de rijke Christus getekend
te worden. Hij wenste Ds. Hoefnagel
en zijn gezin Gods zegen toe. Ouderling
Tavenier heette namens
kerkenraad en gemeente Ds. Hoefna-
gel en zijn gezin van harte welkom.

Intrede Ds. K. Hoefnagel

De tekst voor de intrede was Psalm
77:21 "Gij leidt Uw volk als een
kudde, door de hand van Mozes en
Aäron." In de inleiding wees de nieu-
we predikant van Katwijk op het
gevaar dat we het verleden verheerlij-
ken en teveel klagen over het heden.
De Heere heeft ook in onze tijd nog
veel goeds gelaten.

Thema voor de prediking:

GOD LEIDT ZIJN VOLK

1. De Opperherder

2. De onderherders

1. De Opperherder

"Gij leidt Uw volk". Asaf bewon-
derde de uitleiding uit Egypte, de
doorleiding door de woestijn en het
binnengaan in het beloofde land. Zo
mag de Kerk ook terugzien in plaats
van klagen. De Heere leidt door
Woord en Geest uit het diensthuis der
zonde. Ook nu horen doden de stem
van de Zoon van God en zullen leven.
De Goede Herder kent, leidt en tucht-
tigt Zijn schapen. Het Woord Gods is

de wolk- en vuurkolom. Dwaalzieke
schapen zouden zonder God zeker
omkomen. "Gij": de schapen komen
thuis ondanks zichzelf. Hier valt niets
aan hun geloof toe te schrijven. De
ware pelgrims geven Gode de eer. In
de woestijn leren de schapen al meer
hun murmurere hart kennen. Schap-
pen zijn eigenzinnig, zwak en dwaal-
ziek. Wat is een kudde zonder de her-
der? Schapen hebben bescherming en
leiding nodig. In Gods kind is geen
kracht, wijsheid of verstand. Het is een
bemoedigend beeld dat de Allerhoog-
ste de Herder is. Christus leidt als Pro-
feet in de weide van Zijn Woord. Als
Koning bewaart Hij Zijn onderdanen
en baant de weg.

Als Priester is Hij de Weg der zalig-
heid, geeft Hij hemels manna, bidt
voor Zijn Kerk en zaligt Zijn volk. Hij
hanteert ook de tuchtroede. Om dit
alles te verwerven wilde en moest
Christus de diepe en smartelijke weg
van lijden en sterven gaan. Het is

Hij sprak de wens uit dat de Heere de prediking zou gebruiken tot bekering, onderwijzing en bemoediging en riep de gemeente op voor de nieuwe predikant te bidden. De predikanten Van der Meij en Slagboom werden dank gezegd voor al de verrichtte arbeid in de vacante tijd. Ds. Hoefnagel richtte zich in zijn dankwoord tot kerkenraad en gemeente, tot zijn bevestiger Ds. D. Slagboom en tot Ds. Capellen. Hij wees erop dat de overheid het gebed nodig heeft en niet buiten de Heere kan. Vrienden, familieleden en gemeenteleden uit Nieuwpoort werden aangesproken en aan lege plaatsen werd herinnerd, met name werden genoemd de lege plaatsen van Ds. Beekhuis en ouderling Benschop. Tenslotte werd gezongen Psalm 150:1 waarna ieder in de gelegenheid werd gesteld in de zaal de fam. Hoefnagel de hand te drukken.

Ds. A. van Heteren.

Stichting Bureau Kraam- en Gezinshulp

Alle cursisten met zeer goede cijfers geslaagd voor het rijkserkend kraamdiploma!

Wilt u zulke kwaliteit en is er geen TV in het gezin, vraag dan hulp bij de BKG

0318 - 52 77 99

Graag vroegtijdig bellen!

- Wij verzorgen begrafenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Eindhoven
- Opleiding zowel thuis als in elk gewenst restaurant
- Ongeacht bij welk begrafenisinstonds men eventueel is aangesloten
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begrafenisverzorging Vos

Het Dijk 32
3888 KL Uddel
Telefoon 0577 401689

Bijbels in
Statenvertaling

GBS

Bijbelsealbums met plaatjes voor kinderen

Acht albums voor kinderen met korte verhalen over bijbelse onderwerpen. Bij elk album hoort een set met veertig plaatjes om zelf in te plakken. Zeer geschikt voor gebruik thuis, op school en zondagsschool en als geschenk voor kinderen. Formaat albums 15 x 21 cm, gebonden in stevige omslag. Formaat plaatjes 10 x 14 cm, uitgevoerd in kleuren-druk.

Elk album met plaatjes is apart leverbaar.

- 0 Vanaf de schepping tot de list der Gibeonieten
- 1 Richteren, koningen en profeten
- 2 Nieuwe Testament 1
- 3 Nieuwe Testament 2
- A Wonen, werken en eredienst van Israël
- B Bloemen en planten in Israël
- C Dieren in de Bijbel
- D Voorwerpen in de Bijbel

Prijs per album met plaatjes: slechts f 10,90 (bestellingen boven f 15,- portvrij)

Ook verkrijgbaar in de boekhandel. Een uitgebreide kleurenfolder wordt u op verzoek toegezonden.

Gereformeerde Bijbelstichting

Postbus 168, 4140 AD Leerdam, tel.: (0345) 610 155

W. Guthrie in het Hongaars

In Oost-Europa is grote behoefte aan toerusting. Kom Over En Help vertaalt en drukt werken van de Puriteinen, zoals 'Des Christens groot interest' van William Guthrie.

Helpt u mee
dit rijke
erfgoed te
verspreiden
in Oost-
Europa?

Giro

3535181

m.v.v. lectuur

KOM OVER EN HELP

HULP AAN KERKEN EN CHRISTENEN IN OOST-EUROPA

Roemerstraat 35, Postbus 138, 3860 AC Nijkerk. Tel.: 033-2463208. Fax: 033-2462807

**Bemiddeling
Kraam- en
Gezinshulp
Meijer (B.K.G.M.)**

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinshulp.

Heeft u Kraam- of Gezinshulp nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

Bemiddeling Kraam- en Gezinshulp Meijer

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.